

PERUSPALVELUJEN JA MAANHANKINAN INVESTOINTIRAHASTON SIJOITUSPERIAATTEIDEN TARKISTAMINEN

Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahaston sijoitusperiaatteet

Sijoitustoiminnan tarkoitus

Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvata Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahaston varoille hyvä pitkän aikavälin kokonaistuotto. Sijoitustoiminta on pitkäjänteistä, eikä varojen realisoinnille aseteta ajallisia tavoitteita. Sijoitustoiminnan on kuitenkin mahdollistettava Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahaston sääntöjen mukainen tuottojen käyttö.

Sijoitusten riskitaso pidetään kohtuullisena. Riskitasoa ohjataan keskeisimmin varojen jakaumaa (allokaatio) koskevin päätösin.

Sijoitusperiaatteet ja sijoitussuunnitelma

Sijoitusperiaatteissa määritellään sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteet, jotka arvioidaan vähintään viiden vuoden välein. Sijoitussuunnitelma laaditaan joulu-tammikuussa aina alkavaa vuotta varten. Sijoitussuunnitelmassa kuvataan kuluneen vuoden toimintaympäristö ja sijoitustoiminnan menestyminen kuluvana vuotena, sijoituspolitiikka (periaatteet, tuottotavoitteet, hajautus, hyväksyttävä riskitaso ja riskienhallinta), sijoitussalkun rakenne ja toimenpiteet seuraavalle vuodelle sekä sijoitusmarkkinoiden näkymät ja sijoitustoiminnan organisointi seuraavana vuotena.

Sijoitustoiminnan tuottotavoitteet

Sijoitustoiminnan lähtökohtana on pääoman reaaliarvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä. Sijoitussuunnitelmassa asetetaan tuottotavoite vuoden periodille. Vuoden tuottotavoite voi poiketa olennaisestikin sijoitusperiaatteissa määriteltävästä pitkän aikavälin tuottotavoitteesta.

Sijoitustoiminnassa pyritään löytämään tasapaino tuottotavoitteiden ja pääomien turvaamisen kesken. Vuosittaisilta suuriltakin tuottojen vaihtelulta ei voida kuitenkaan täysin välttyä.

Lisäksi Espoon sijoitustoiminnan tavoitteena on huolehtia kaupungin sijoitusvarallisuudesta siten, että sijoitustoiminnassa saavutetaan pitkällä aikavälillä kilpailukykyinen tulos suhteessa muihin vastaaventyypisiin institutionaalisiin sijoittajiin nähden.

Varainhoitajat

Sijoitustoiminnassa käytetään yhteistyökumppaneina 2-4 ulkopuolista varainhoitajaa, joilla on laaja varainhoitomandaatti.

Varainhoitajat pyritään valitsemaan siten, että ne ovat lähtökohtaisesti pitkäaikaisia. Kuitenkin jokin seuraavista seikoista voi johtaa siihen, että varainhoitajasta luovutaan:

1. Sijoitustoiminnan tuotto on selkeästi alhaisempi kuin olisi kohtuullista olettaa huomioiden sijoitustyyli, riski, vertailuindeksin tuotto ja muiden vastaavien sijoitusten tuotto.
2. Varainhoitajan toiminta on ristiriidassa sijoitussuunnitelman kanssa, varainhoitaja toimii vastoin kirjallista varainhoitosopimusta tai toimii muuten annettujen ohjeiden vastaisesti.

3. Varainhoitajan organisaatiossa tapahtuu merkittäviä henkilöstömuutoksia tai muita muutoksia, jotka voivat vaarantaa sijoitustoiminnan tavoitteiden saavuttamisen.

Varainhoitajan vaihtaminen edellyttää uutta julkista kilpailutusta.

Käytettävät sijoituskohteet

Sijoitustoiminnassa varat jaetaan osakkeisiin, korkosijoituksiin sekä muihin sijoituksiin seuraavien enimmäisvaihteluvälien mukaisesti:

Osakkeet	0-60%
Korkosijoitukset	20-100%
Muut sijoitukset	0- 40%

Sijoitussuunnitelmassa määritellään vuosittainen allokaatio em. rajojen puitteissa tarkemmin.

Sijoitustoiminnan lähtökohtana on kaikkien omaisuusluokkien johdonmukainen hyödyntäminen. Etenkin korkosijoitusten tuotto-odotusten ollessa nyt alhaisia vaihtoehtoisten sijoitusten painon kasvattaminen on tehokkaan salkunrakentamisen kannalta järkevää sekä tuotto-odotusten puolustamisen että kokonaisriskin hallinnan näkökulmasta. Vaihtoehtoiset sijoitukset ovat mm. kiinteistösijoituksia, infrastruktuurihankkeita, erilaisia lainoja (private credit, private debt), suoria yrityslainoja ja pääomarahastoja (private equity). Vaihtoehtoisten sijoitusten ominaispiirteitä ovat pitkä sijoitushorisontti, rahojen sitoutuminen vaiheittain ja rajoitettu likviditeetti. Optimoimalla korkosijoitusten ja vaihtoehtoisten sijoitusten suhdetta salkussa, paitsi parannetaan salkun tuotto-odotusta, myös alennetaan salkun hintaheiluntaa ja parannetaan hajautusta.

Kaupungin varoja voidaan sijoittaa suoraan, käyttää sijoitusrahastoja tai muita sijoitusinstrumentteja.

Sijoitusrahastojen on täytettävä seuraavat ehdot:

- Rahaston minimikoko 20m €, rahastojen rahaston kohdalla minimikoko lasketaan kohderahasto kohtaisesti.
- Rahaston täytyy olla rekisteröity/noteerattu eurooppalaiseen maahan
- Rahaston omistusluettelo on saatava jälkikäteen tietoon vastuullisuuden analysointia varten.
- Kaupungin osuus yhden sijoitusrahaston markkina-arvosta ei saa ylittää 10 %
- Rahastojen valinnassa suositaan yhtiöitä, jotka ovat sitoutuneet toiminnassaan vastuulliseen sijoitustoimintaan ja noudattamaan esim. UN PRI -periaatteita. Valitsemalla hyvämaineinen ja luotettava vastapuoli, voidaan samalla rajoittaa vastapuoliriskejä.
- Rahastolla pitää olla pääsääntöisesti yli kahden vuoden performanssi.
- Sijoitustoiminnassa voidaan käyttää johdannaisia rajoitetusti, ja pääsääntöisesti sijoitusrahastoissa rahastojen sääntöjen puitteissa.
- Omaisuudenhoidon pitää olla riittävästi resursoitu

Vastuullisuus sijoitustoiminnassa

Vastuullisella sijoittamisella tarkoitetaan ympäristöasioiden, sosiaaliseen vastuuseen liittyvien tekijöiden sekä hallintotapa-asioiden eli ns. ESG-asioiden (Environment, Social and Governance) huomioon ottamista sijoitustoiminnassa siten, että salkun tuotto- ja riskiprofiili paranevat. Vastuullisessa

sijoittamisessa ei ole olemassa yhtä tai ainoaa tapaa, vaan jokainen sijoittaja valitsee omaan sijoitusstrategiaansa sopivat työkalut.

Kaupunki allekirjoitti YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet 2013 (Principles for Responsible Investment PRI). Periaatteiden allekirjoittajien vuosittaisessa raportissa on käsiteltävä vastuullisen sijoittamisen periaatteita, niiden käytännön toteutumista samoin kuin mahdollisia tavoitteiden eteen tehtyjä toimenpiteitä ja saavutettuja tuloksia. Vaatimukset, jotka YK tälle raportoinnille asettaa, kasvoivat vuosi vuodelta ja vuoden 2017 aikana tehtiinkin päätös, että kaupungin olemassa olevilla resursseilla ko raportoinnin vaatimuksia on kaupungin enää mahdotonta täyttää ja kaupunki erosi allekirjoittajien joukosta. Espoon kaupunki oli tuolloin ainoa kaupunki maailmassa, joka ko periaatteet oli allekirjoittanut. Sijoitustoiminnassaan kaupunki kuitenkin noudattaa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja sitoutuu sijoitustoiminnassaan edistämään ja toteuttamaan vastuullista sijoitustoimintaa.

Kaupunki liittyi FINSIF:iin marraskuussa 2013 (Finland's Sustainable Investment Forum r.y). FINSIF on suomalainen vastuullisen sijoittamisen foorumi, joka tekee yhteistyötä vastaavien pohjoismaisten yhdistysten kanssa (Swesif, Dansif ja Norsif). Finsif tekee yhteistyötä myös suomalaisen yritysvastuuverkoston, FIBS ry:n kanssa. FINSIF:n jäsenenä kaupungilla on verkosto, jonka kautta tehdä yhteistyötä muiden instituutiosijoittajien, akateemisten tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten kanssa.

Kaupungin tavoitteena on, että kaikessa sijoituspäätöksenteossa on huomioitu ESG- asiat, mukaan lukien ilmastomuutokseen liittyvät näkökulmat. Kaupunki suosii varainhoitajia, jotka seuraavat aktiivisesti ESG-asioita osana sijoitustoimintaa ja pyrkivät ymmärtämään ESG-asioiden vaikutuksia sijoituskohteiden riski- ja tuottonäkymiin.

Kaikki täyden valtakirjan salkunhoitajamme sekä muut käyttämämme varainhoitajat ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Täyden valtakirjan salkunhoitajamme (Evli, Elite Alfred Berg ja Danske) hoitavat vastuullisuuden arvioinnin osana tavanomaista sijoitustoimintaansa. ESG-tietoja hyödynnetään järjestelmällisesti sijoitusanalyysien ja -päätösten tekemisessä, koska niiden odotetaan vaikuttavan sijoituskohteen tuotto- ja riskiprofiiliin pitkällä aikavälillä. Ne ovat myös aktiivisia omistajia eli käyvät vuoropuhelua yrityksen kanssa, osallistuvat päätöksentekoon yhtiökokouksissa ja tekevät ehdotuksia yhtiökokoukselle tai aktivoivat yhdessä muiden omistajien kanssa keskustelua vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Kaikki täyden valtakirjan salkunhoitajamme sulkevat sijoituksistaan pois kiistanalaiset aseet. Lisäksi varainhoitajakohtaisesti seuraavia toimialoja on suljettu pois kokonaan sijoitusuniversumista tai niihin tehdään sijoituksia vain hyvin rajatusti ja harkiten: asbesti- ja tupakkateollisuus, alkoholi, uhkapelit, pornografia, palmuöljy, sellu, ydinvoiman tuottaminen, hiilivoiman tuottaminen, kaivosteollisuus ja öljyhiekka projektit.

Tällä hetkellä yksi täyden valtakirjan salkunhoitajistamme tuottaa Espoon kaupungin sijoitussalkusta puolivuositain vastuullisuus (ESG) -raportin. Salkun raportilla on esim. ESG-arvosana, sijoitusten jakautuminen ESG-arvosanalukittain, sijoitusten luokittelu suhteessa YK Global Compactin periaatteiden noudattamiseen sekä rahastokohtaiset ESG-arvosanat. Vuoden 2019 alusta alkaen kaikki kolme kaupungin täyden valtakirjan salkunhoitajaa tuottavat vastuullisuusraportin vähintään puolivuositain.

Sijoittajilla on mahdollisuus hyödyntää ilmastomuutoksen mukanaan tuomat mahdollisuudet ja samalla muuttaa talouden rakenteita kohti vähähiilisyttä. Sijoitusmahdollisuuksia löytyy eri markkinoilta ja omaisuusluokista kuten kestävä kehityksen teemarahastoista, uusiutuvan energian projekteista, vihreistä obligaatioista ja metsäsijoittamisesta. Kaupunki seuraa tarkasti näitä sijoitusmahdollisuuksia eri omaisuusluokissa.

Kaupunki haluaa sijoittajana kannustaa yrityksiä ottamaan huomioon ilmastonmuutoksen omaan liiketoimintaansa sopivalla tavalla. Kaikki kaupungin täyden valtakirjan salkunhoitajat ovatkin Carbon Disclosure Project (CDP) – aloitteen allekirjoittajia, jonka tarkoituksena on kannustaa yrityksiä maailmanlaajuisesti raportoimaan ilmastonmuutoksen vastaisesta työstään.

Hiilijalanjäljen laskennan avulla kaupunki saa ajantasaisen ja todellisen kuvan salkussa jo olevien sijoitustensa ilmatoriskeistä. Kaupungin tavoitteena on, että täyden valtakirjan salkunhoitajien vastuullisuusraporteilla raportoidaan salkun hiilijalanjälki vähintäänkin osakerahastojen osalta. Jatkossa laskentakäytäntöjen kehittyessä hiilijalanjäljen laskenta voidaan ulottaa myös yrityslainasijoitusten puolelle. Kaupunki aloittaa myös keskustelut täyden valtakirjan salkunhoitajien kanssa mahdollisista toimenpiteistä hiiliriskin vähentämiseksi sijoitussalkuissa.

Kaupunki nostaa esille aktiivisesti ajankohtaisia asioita vastuulliseen sijoittamiseen liittyen, mikäli kuukausittain käytävissä vapaamuotoisissa keskusteluissa asiat eivät muuten esille nouse. Espoo on esittänyt kysymyksiä mm. harmaan talouden- ja veronkierron estämisestä, sijoitusten hiilijalanjäljestä sekä yksittäisistä yleisen uutisoinnin kohteeseen joutuvista kohdeyhtiöistä.

Raportointi ja riskienhallinta

Tällä hetkellä kukin varainhoitaja raportoi kaupungille kuukausittain. Kaupungilla on käytössä FA Solutionsin salkunhallintajärjestelmä, jolla kaupunki voi seurata varainhoitajien sijoitussalkkujen kehitystä tarvittaessa päivittäin, sekä hoitaa sijoitusten kirjanpidon ja raportoinnin.

Kaupunki laatii varainhoitajien raporteista oman yhteenvetoraportin, joka jaetaan kuukausittain kaupunginjohtajalle ja rahoitusjohtajalle. Kaupunginhallitukselle tilanteesta raportoidaan neljännesvuosittain. **Tämän lisäksi kaupunginhallitukselle raportoidaan vuosittain rahaston vastuullisuudesta sekä ESG raportoinnin kattavuudesta (ESG raportoinnin piirissä oleva osuus koko salkusta).** Lisäksi yhteenveto sijoituksista ja niiden tuotoista on osana myös valtuustolle meneviä seurantaraportteja.

Riskienhallinnassa otetaan huomioon likviditeettiriski, korkoriski, luottoriski, markkinariski, valuuttariski ja vastapuoliriski. Sijoitussalkun riskejä kaupunki seuraa OP Varainhoito Oy:n kaupungille neljännesvuosittain tuottamasta riskiraportista.